VILHELMINA FRIA FÖRSAMLING
peter.fahlander@strandskolan.se
Org nr. 896100-5140

2024-01-18
1 (24)
Dnr: SI 2023:5837

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Strandskolan i Vilhelmina kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Strandskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Strandskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i högre grad leda ett strategiskt jämställhetsarbete som synliggör och motverkar eventuella könsmönster som kan begränsa elevernas lärande samt deras val och utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver tillsammans utveckla metoder för att skapa utrymme för samtliga elever på skolan att utöva inflytande över skolarbetet i takt med sin ålder och mognad.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i flera delar* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera ett arbete med att skapa trygghet på skolan som bygger på en fördjupad nulägesanalys av situationen på skolan. Därtill behöver rektorn och huvudmannen arbeta för att alla elever ska känna att de kan vända sig till skolpersonalen med uppgifter om kränkningar.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i hög utsträckning.*

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer *i flera delar* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver tydliggöra ansvars- och rollfördelningen för skolans personal och ledning gällande anmälan till huvudmannen vid fall av kränkande behandling.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **14 juni 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:5837 i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen
Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Strandskolan leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn på ett verksamhetsnära sätt följer upp skolans kunskapsresultat och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Utifrån en analys av uppföljningen vidtar rektorn sedan åtgärder och fördelar resurser där behov finns. Granskningen visar vidare att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. I detta arbete skapar rektorn förutsättningar för lärarna att samverka och samarbeta samt försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn ser även till att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av lärarna. Däremot varierar graden av introduktion och stöd till nya och obehöriga lärare. På skolan pågår ett visst jämställdhetsarbete som leds av rektorn, men det saknas en systematik och strategi för arbetet med att motverka könsstereotypa föreställningar.

Rektorn följer regelbundet och systematiskt upp skolans verksamhet

Granskningen visar att rektorn regelbundet och systematiskt följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat, hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen, undervisningens genomförande samt andra viktiga områden såsom trygghet och studiero. Av intervjuer framgår att rektorn är närvarande på skolan var fjärde till var femte vecka, och är därutöver tillgänglig via digitala hjälpmedel. Rektorn följer upp och analyserar undervisningens genomförande och resultat, vidtar åtgärder och

fördelar resurser där behov finns. Underlag för analysen är bland annat elevenkäter, diskussioner mellan rektorn och personalen i samband med löpande utvärderingar samt utfall av utvecklingssamtal med varje enskild elev. Vidare har rektorn via digitala möten dagliga avstämningar med lärarna rörande bland annat upplägg av undervisning samt elevärenden. Därvid arbetar den biträdande rektorn nära verksamheten och har daglig kontakt med lärare och elever. Rektorn har också delegerat vissa arbetsuppgifter till den biträdande rektorn som arbetar på plats på skolan alla dagar. Det innebär bland annat att den biträdande rektorn följer upp verksamheten genom klassrumsobservationer med fokus på bland annat trygghet, studiero och undervisningens genomförande.

Det finns rutiner för när och hur rektorn och personalen ska genomföra olika delar av uppföljningsarbetet. Exempelvis följer rektorn och lärarna upp alla elevers kunskapsresultat genom konferenser i mitten och i slutet av terminerna. Om en elev riskerar att få F i betyg, går en signal per automatik direkt till rektorn. Rektorn gör en analys av resultaten på individnivå, gruppnivå och över tid. Lärarna ansvarar för att fylla i ett samlat dokument med insatser och anpassningar för enskilda elever. När rektorn sedan går igenom dokumentet handlar det om att utvärdera vad skolan har gjort samt sådant som kunnat göras annorlunda för att öka elevernas kunskaper. Rektorn har byggt upp ett välfungerande digitalt system med kalkylark och dokument som lärarna löpande dokumenterar i och som rektorn går igenom regelbundet. Ett exempel på en åtgärd som rektorn beslutat om utifrån uppföljningarna och analyserna är att lärarna ska genomgå Skolverkets kompetensutvecklingsutbildning inom ämnet ”Specialpedagogik för lärande” eftersom skolan har en hög andel elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Av lärarintervjuer framgår att de under årens lopp redan genomgått flera olika utbildningsinsatser i syfte att kompetensutveckla sig gällande elever med NPF.

Granskningen visar vidare att rektorn regelbundet följer upp hur eleverna uppfattar tryggheten på skolan. Av intervjuer med lärare, rektorn och elevhälsan framgår att rektorn genomför två trygghetsenkäter per läsår med de äldre eleverna på skolan i syfte att kartlägga tryggheten på skolan. De yngre eleverna deltar inte i enkäten utan ingår istället i den så kallade ”Husmodellen” där det bland annat ingår att genomföra en rundvandring på skolan i syfte att kartlägga elevernas upplevda trygghet. Tillsammans med elevhälsan, den biträdande rektorn och lärarna analyserar rektorn sedan resultatet av enkätsvaren och resultatet av ”Husmodellen” och vidtar nödvändiga åtgärder. Exempelvis har rektorn beslutat att ordna med rastaktiviteter som personalen leder i syfte att skapa trygghet och sysselsättning för eleverna under rasterna.

Rektorns skapar förutsättningar för samverkan mellan lärarna

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka, utbyta kunskaper och samarbeta kring undervisningen genom att avsätta tid till lärarna för dessa frågor varje vecka. Vid dessa tillfällen deltar även rektorn digitalt eller fysiskt på plats och vid behov deltar elevhälsans kompetenser. Lärarna uppger i intervjuer att det på arbetslagens veckovisa möten finns stående punkter för undervisningsplanering och frågor om elever i behov av stöd. Rektorn anordnar även särskilda utbildningsinsatser vid flera olika tillfällen under läsåret så att alla lärare ska kunna delta.

Rektorn ser i viss utsträckning till att nya lärare får stöttning och introduktion

Granskningen visar att rektorn har gett i uppdrag till vissa behöriga lärare att hålla i introduktion och löpande ge stöttning till nyanställda obehöriga lärare. Rektorns ansträngningar har dock inte varit tillräckliga i förhållande till det stora antalet obehöriga lärare som faktiskt arbetar på skolan och de konsekvenser som det innebär för den personal som är legitimerad och behörig. Av officiell statistik från Skolverket framgår att Strandskolan under läsåret 2022/23 hade 32,4 procent lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, vilket kan jämföras med snittet för samtliga lärare i riket som låg på omkring 70 procent.[1] På senare tid har det enligt rektorn varit en viss personalomsättning på skolan som inneburit nyanställningar av obehöriga lärare. Några behöriga lärare berättar att de fått ta ett betungande ansvar för att introducera nya obehöriga lärare. I andra fall har introduktionen för nya lärare helt och hållet uteblivit. I några behöriga lärares tjänster ingår att hålla i introduktion och att ge löpande stöttning till obehöriga lärare. Rektorn uppger att han i samband med varje nyanställning av obehöriga lärare gör en egen kartläggning av den nyanställdes behov av stöttning och introduktion i arbetet. Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet med introduktion och stöttning av nyanställda obehöriga lärare. Det kan till exempel handla om att fördela ansvaret för introduktion och stöttning av nyanställda obehöriga lärare på fler behöriga lärare på skolan.

Rektorn behöver utveckla jämställdhetsarbetet på skolan

Granskningen visar att rektorn har en god kännedom om i vilken grad eleverna ges samma förutsättningar i skolan oavsett könstillhörighet men att skolans

[1] Skolverkets statistiksök, uttag 2023-02-10, läsåret 2022/23, www.skolverket.se.

jämställdhetsarbete behöver utvecklas av rektorn för att komma tillrätta med vissa könsstereotypa föreställningar och beteenden som finns bland lärare och elever och som kan begränsa elevernas utveckling. Rektorn har en god kännedom om jämställdhetsarbetet på skolan genom att han tar del av den dokumentation som lärarna upprättar gällande undervisningens innehåll, den biträdande rektorns regelbundna klassrumsbesök i olika ämnen och årskurser samt elevernas svar på de årliga enkätfrågorna som handlar om jämställdhet. Det framgår av observationer och dokumentstudier att rektorn bedriver ett visst jämställdhetsarbete på skolan bland annat genom att värdegrundsfrågor är integrerade i de olika ämnena samt att det finns specifika värdegrundslektioner inom ramen för Skolans val[2] där frågor om jämställdhet berörs. Rektorn uppger i intervju att han har identifierat ojämnställda mönster bland lärare och elever på skolan, såsom att pojkar tenderar att uppträda mer utåtagerande mot kvinnliga lärare än mot manliga lärare. Liknande mönster finns när det handlar om elevers agerande mot obehöriga lärare jämfört mot behöriga lärare. Det finns även elever som i intervjuer uppger att lärarna inte behandlar pojkar och flickor lika till exempel genom att pojkar oftare blir tillsagda än flickor och att lärare utgår från att det är pojkar som brutit mot skolans regler och inte flickorna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i högre grad leda ett strategiskt jämställhetsarbete som synliggör och motverkar eventuella könsmönster som kan begränsa elevernas lärande samt deras val och utveckling.

Granskningen visar att det finns ett visst jämställdhetsarbete på skolan. Rektorn behöver dock utveckla jämställdhetsarbetet så att det blir mer strategiskt vad gäller att motverka vissa könsstereotypa föreställningar och beteenden som finns bland lärare och elever och som kan begränsa elevernas val och utveckling om ingen förändring sker.

Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om

[2] I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen (9 kap 9§ skolförordningen (2011:185)).

vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.[3]

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar jämställdhetsarbetet och fokuserar på att motverka de könsstereotypa beteenden och beteenden som finns bland elever och lärare. Det innebär att rektorn behöver vidta åtgärder för att främja att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. I arbetet ingår att se till att det hos såväl lärare som elever finns en medvetenhet om hur flickors och pojkars förutsättningar i skolan möjliggör eller begränsar dem att nå utbildningens mål. Rektorn kan exempelvis fördjupa arbetet med jämställdhetsfrågor i utbildningen genom att öka kunskapen bland skolans personal och elever om bemötande och genom att jämställdhetsfrågor i större utsträckning integreras i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen 5 kap. 2 § skolförordningen Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen består av olika moment och arbetsformer som skapar en variation för eleverna. Lärarna arbetar aktivt för att anpassa undervisningen så att den utmanar och stimulerar alla elever. Granskningen visar vidare att lärarna är tydliga med vad lektionen ska innehålla och kopplar innehållet till målen i läroplanen. Det förekommer

[3] Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Rektorns ansvar.

naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Oavsett var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling förmedlar lärarna höga förväntningar till eleverna samtidigt som de ger eleverna verktyg för att kunna leva upp till förväntningarna. Lärarna skapar också utrymme för eleverna att reflektera över skolarbetet och den egna inlärningen. Eleverna har dock ett begränsat inflytande över sitt skolarbete och planeringen av det och elever ges inte ett ökat inflytande elevens ålder och mognad.

Lärarna anpassar undervisningen utifrån alla elevers olika behov

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för att undervisningen ska innehålla varierade arbetsuppgifter, arbetsformer och arbetssätt anpassade till elevgruppen. Lektionsobservationer visar att lärarna för årskurserna 1 till och med 3 till exempel varvar moment i undervisningen som tillåter rörelseaktivitet i klassrummen och angränsande grupprum, med de mer teoretiska momenten i undervisningen där eleverna blir stillasittande. Vidare framgår av observationer och lärarintervjuer att variationen i de högre årskurserna istället kan handla om att eleverna får använda läroboken i kombination med digitala material. Det framgår vidare av utredningen att de flesta av lärarna på skolan lägger tid och kraft på att förklara lektionens innehåll och arbetsuppgifter på olika sätt, till exempel med hjälp av text, bilder och muntligt samt att lektionens upplägg framgår på Whiteboarden eller Smartboardtavlan, så att alla elever lättare ska kunna ta till sig innehållet. Lärarna och eventuella resurspersoner rör sig i klassrummet och uppmärksammar elevernas olika behov. I intervjuer med lärarna framhåller de att skolans åldersblandade klasser är en styrka för att eleverna kan lära av varandra, men att det samtidigt kräver mer av den undervisande läraren jämfört med undervisning i åldershomogena klasser. Skolan har en specialpedagog som vid behov kan handleda lärarna i hur de kan lägga upp sin undervisning utifrån elevernas olika behov. Vidare visar granskningen att eleverna får arbeta med olika material anpassat utifrån den individuella elevens förutsättningar och behov. Av observationer framgår att eleverna i klassrummet ibland arbetar med samma uppgift fastän de går i olika årskurser, medan lärarna i vissa ämnen och i vissa moment anpassar arbetsuppgifterna utifrån årskurs och individ. Observationerna visar att elever som blivit klara med sina uppgifter före sina klasskamrater eller elever som behöver mer utmanande uppgifter får sådana av läraren.

Av ingiven dokumentation samt av intervju med rektorn framgår att Strandskolan har en stor representation av elever med NPF-variationer på skolan. Rektorn har därför under flera års tid satsat på utbildning för personalen inom specialpedagogik. Därutöver pågår individuella anpassningar för varje enskild elev

Lärarna förmedlar höga förväntningar på eleverna och stärker deras självförtroende

Granskningen visar att det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära samt att lärarna aktivt stöttar eleverna att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Av lektionsobservationer och intervjuer med elever och lärare framgår att lärarna använder humoristiska inslag i undervisningen och sätter in skoluppgifterna i ett för eleverna angeläget sammanhang för att skapa ökad motivation för eleverna att ägna sig åt skolarbetet. I slöjdundervisningen får eleverna i årskurs 9 exempelvis arbeta med att tillverka föremål utifrån sitt eget intresse. Av lektionsobservationer och elevintervjuer framgår också att de flesta eleverna vågar räcka upp handen och svara på lärarens frågor även om de inte är säkra på sina svar. Vidare framgår av lektionsobservationer att lärarna ger eleverna beröm och uppmuntran när eleverna gjort ett bra jobb på lektionerna och att elever som har låg motivation får hjälp av lärarna att ta sig framåt i skolarbetet genom att exempelvis anpassa skoluppgiften så den blir rimlig för den specifika eleven att klara av. Lärarna anpassar sina förväntningar på eleverna genom att elever som har höga prestationskrav får hjälp att hantera kraven tillsammans läraren och elever som har låg tilltro till sin egen förmåga ges mycket uppmuntran av läraren.

Eleverna uppmuntras att reflektera över ämnesinnehållet och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges utrymme att reflektera över sitt eget lärande och sina förmågor. Lektionsobservationer visar att eleverna i samband med lektionen får tid av lärarna att muntligen eller skriftligen utvärdera lektionen och sina egna färdigheter. Ett exempel är att lärare använder så kallade ”exit-tickets” efter genomgångar. Läraren ställer då en sammanfattande fråga om området som de har gått igenom och eleverna får rita en bild eller skriva på lappen vad de lärt sig och lämna in till läraren. Eleverna får därigenom sätta ett eget uttryck på vilka kunskaper de har förvärvat.

Av granskningen framgår vidare att flera av lärarna för reflekterande samtal i klassrummen såsom att fundera kring om det endast finns ett rätt svar, eller om det finns flera svar som kan vara korrekta utifrån en viss frågeställning. Eleverna får också lära sig om olika studietekniker bland annat genom att titta på filmer som beskriver olika studietekniker. Eleverna får även lära sig rita tankekartor.

Det finns ett visst elevinflytande över undervisningens utformning

Granskningen visar att lärarna har mer eller mindre utvecklade strategier för att utvärdera och planera undervisningen tillsammans med eleverna. Eleverna i mellanstadiet har ett begränsat inflytande över undervisningens planering och

utformning. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår följande. Läraren som undervisar i årskurs 2 och 3 använder en modell som utgår från frågorna ”vad vet jag, vad önskar jag veta och vad har jag lärt mig?” och som därmed ger eleverna möjlighet att påverka det kommande skolarbetet. I de lägre årskurserna förekommer både handuppräckning och enskilda samtal med eleverna för att ta reda på vad de tycker om lektionsupplägg och arbetssätt. Eleverna berättar också om ”Barnens val” som handlar om att eleverna under en viss lektion får bestämma själva vad de ska arbeta med. Däremot ger lärare och elever i mellanstadiet uttryck för att elevernas möjligheter till delaktighet gällande planering och utvärdering av undervisningen är begränsat. Gällande högstadiet framgår av intervjuer med elever och lärare att det finns ett bra elevinflytande. På högstadiet brukar eleverna få bestämma själva över vilket fördjupningsområde de ska arbeta med, såsom till exempel området genteknik inom de naturorienterande ämnena. Det kan också röra sig om att eleverna får avgöra själva hur de ska redovisa sina kunskaper för läraren samt i vilka former de blir bedömda

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver tillsammans utveckla metoder för att skapa utrymme för samtliga elever på skolan att utöva inflytande över skolarbetet i takt med sin ålder och mognad.

Granskningen visar att eleverna i mellanstadiet har ett lågt inflytande och en begränsad delaktighet i planeringen av undervisningen.

Undervisningen ska enligt läroplanen bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Lärarna ska ge eleverna inflytande över utbildningen.[4] I takt med elevernas ålder och mognad ska det ske ett ökat inflytande över undervisningen. Inflytandet ska vara reellt, med vilket avses att det ska vara verkligt och påtagligt. Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen som anges i läroplanen, däribland elevinflytandet över undervisningen.[5]

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn och lärarna utvecklar arbetet med att skapa elevinflytande för samtliga elever på skolan, i takt med elevernas ålder och mognad. Arbetet kan exempelvis handla om att lärarna tillsammans konkretiserar hur

[4] Lgr 22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter och 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

[5] Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar.

arbetet med elevinflytande och delaktighet ska bedrivas och genom att sprida goda exempel inom kollegiet. Lärarna som ansvarar för själva undervisningen har till uppgift att löpande tillse att inflytandet praktiseras i vart och ett av undervisningsämnena och i alla årskurser. Den konkreta utformningen av vad inflytandet omfattar måste få variera men det kan inte lämnas till var och en att bestämma om det ska ske eller inte.

När det gäller val av innehåll i undervisningen finns exempelvis ett utrymme för lärare och elever att tillsammans i planeringen resonera kring vad det centrala innehållet i detalj ska fokusera på inom varje ämne. Vilka arbetsformer som bäst lämpar sig för att utveckla dessa kunskaper och hur det ska redovisas är också viktiga aspekter att låta eleverna få resonera kring, i syfte att de successivt ska kunna få ökat eget ansvar för sina studier. Ett annat område som eleverna kan vara med och påverka är vilka läromedel som ska användas.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i flera delar* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolan har gemensamma förhållningssätt för att skapa studiero, även om personalen tillämpar dem i varierande utsträckning. Skolans arbete med att skapa trygghet är dock otydligt och bygger på en otillräcklig nulägesanalys av situationen på skolan, som i sin tur leder till uteblivna åtgärder för att skapa trygghet för eleverna.

Det finns gemensamma förhållningssätt för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan har gemensamma förhållningssätt för att skapa studiero och att eleverna deltar i arbetet med studiero på olika sätt. Lärarna diskuterar, i samband med de veckovisa arbetslagsmötena, hur de gemensamt ska arbeta med studieron och lärarna involverar eleverna i arbetet med studiero genom klassrumsdiskussioner på till exempel värdegrundslektionerna och genom att visa konkreta exempel för eleverna när studieron påverkas i negativ riktning. Det finns gemensamma ordningsregler på skolan som är kända av elever och lärare, och som

bland annat handlar om att eleverna inte tillåts störa på lektioner. Av intervju med rektorn framgår att skolans personal det senaste läsåret har genomfört en kurs om konflikthantering. Utbildningen skapade en tydlighet för skolans personal och elever kring vilka förväntningar skolledningen har när det gäller bland annat studieron i skolan och vad konsekvenstrappan innebär i praktiken. Av lektionsobservationer framgår exempel på när en lärare återställer studieron när det var hög ljudnivå i klassrummet och eleverna inte lyssnade på läraren. Hen höll då upp två fingrar i luften utan att säga något och väntade in tills alla elever blev helt tysta innan läraren fortsatte med undervisningen. Ett annat exempel på åtgärder vid bristande studiero och hur eleverna involveras i det, framkommer av en lärarintervju. Det finns lärare på skolan som använder lampor i klassrummet med färgerna grön, gul och röd för att synliggöra för eleverna hur ljudnivån är i klassrummet och på så vis tillsammans skapa studiero. Vidare berättar lärare samt elever om att om det blir rörigt i klassrummet och uppstår stök, kan läraren ta ut en elev ur klassrummet en stund för att skapa lugn och ro.

Av intervju med rektorn och biträdande rektor framkommer dock att de sett tendenser på skolan till att det är olika hur förutsättningarna för att upprätthålla en god ordning i klassrummet ser ut beroende på om det är en behörig lärare eller en obehörig lärare som undervisar eleverna eller om det är en kvinnlig eller en manlig lärare som undervisar. Rektorn menar att generellt har lärare med lärarutbildning en bättre grund att stå på för att ta sig an en stökig klassrumsmiljö jämfört med de lärare som inte har en lärarutbildning. Rektorn samt den biträdande rektorn uppger att de har sett att eleverna generellt lyssnar mer på manliga lärare än på kvinnliga lärare. Skolinspektionen menar att det gemensamma arbetet för att skapa och upprätthålla studiero därför är extra viktigt att fortsätta bedriva så att alla elever ska få en god lärandemiljö där de kan arbeta utan att bli störda.

Det finns gemensamma förhållningssätt för att skapa trygghet

Granskningen visar att de vuxna på skolan reagerar när de får reda på att en elev blivit kränkt. Av intervjuer med personalen framgår att de utöver själva ingripandet vid en kränkning på skolan skriver en så kallad ”elevhändelse”. Elevhändelsen innehåller en redogörelse för vad kränkningen består i. Därefter tas händelsen upp som en punkt på morgonmötet och sedan gör skolan en form av utredning som involverar vårdnadshavare, elev, rektor och huvudman. Elevhändelsen blir rapporterad till kuratorn och biträdande rektorn.

Tryggheten på skolan behöver analyseras ytterligare

Granskningen visar att skolans arbete kring trygghet består av såväl främjande och förebyggande insatser som åtgärdande insatser, samt att personalen har ett gemensamt förhållningssätt i detta arbete. Skolans arbete med trygghet bygger delvis på kartläggningar, men det finns behov av en kartläggning av nuläget, inkluderat en djupare analys av situationen på skolan för att skapa en ökad trygghet och en bättre arbetsmiljö för eleverna på skolan.

Skolan bedriver ett trygghetsfrämjande arbete med att skapa tillitsfulla relationer samt verkar för likabehandling och för normmedvetenhet genom att bland annat anordna gemensamma aktiviteter med teambuildning. Eleverna i årskurserna 7–9 åker varje år på en gemensam fjällvandring, eleverna arrangerar aktivitetsdagar för varandra såsom pysseldagar och högläsning och varje vecka får samtliga elever undervisning i värdegrundsfrågor där lärare och elever exempelvis diskuterar kompisrelationer och nätkränkningar. Skolans plan mot kränkande behandling innehåller en noggrann redogörelse av främjande insatser som skolan genomfört eller planerat att genomföra samt beskrivningar av hur uppföljningen sett ut för de aktiviteter som genomförts tidigare läsår. Skolan genomför en enkätgenomgång varje läsår på våren. Utifrån den följer rektorn upp hur skolan ska arbeta vidare med elevhälsan med utbildningar som behövs för lärarna och hur det ser ut med trygghet. Därutöver gör skolan en egen mindre enkät två gånger per läsår, det vill säga en gång per termin, en så kallad tryggenkät. Skolan använder även ”Husmodellen” för att skapa sig en bild av vad de yngsta eleverna anser om tryggheten på skolan.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsa, rektorn och huvudmannen framgår dock att tryggheten på skolan kraftigt försämrats under höstterminens första del. Det rör sig om ett mindre antal elever, som även föregående läsår, framförallt under hösten 2022 utsatt andra elever för allvarliga verbala och fysiska kränkningar och som nu återigen bidrar till otrygghet för eleverna på skolan och framförallt eleverna i årskurserna 7-9. Av intervjuer med personalen på skolan framgår att kuratorn vid tidpunkten för granskningsbesöket påbörjat en enkät med anledning av det eskalerade läget med otrygghet på skolan, för att få en bild av vad som nu sker. Den ursprungliga planen var att genomföra enkäten senare på terminen. Kuratorn har även initierat enskilda samtal med samtliga elever i årskurserna 7-9 på skolan. Samtalen syftar till att tala om kränkningar och värdegrund med anledning av att det eskalerade läget på skolan med ökad otrygghet. Under samtalen påminner kuratorn om skolans värdegrund som bland annat handlar om att man inte får fnissa mot, skratta om eller kränka varandra. Kuratorn har även planerat att kalla samtliga vårdnadshavare till elever som går i årskurserna 7–9 med anledning av otryggheten. Därtill har rektorn sett till att minst

två ur personalen hela tiden finns närvarande i och kring klassrummen och grupprummen för eleverna som går i årskurs 7-9. För att rent praktiskt kunna ordna med det har lärarna inte längre gemensam lunch.

Av elevintervjuer framgår att de flesta som intervjuats känner att de kan vända sig till personalen på skolan om de känner sig otrygga. Det finns dock elever som uppger att de är rädda för andra elever, då främst för elever från årskurs 7. Av lärare framkommer att det finns en oro kring att det råder en typ av ”tystnadskultur” på skolan som leder till att elever inte vågar berätta för vuxna om att de upplever kränkningar. En elev berättar att det kan bero på att det finns en rädsla för att bli utsatt för repressalier av den eller de eleverna som kränkt en annan elev, om man avslöjar att man vet vem det var.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera ett arbete med att skapa trygghet på skolan som bygger på en fördjupad nulägesanalys av situationen på skolan. Därtill behöver rektorn och huvudmannen arbeta för att alla elever ska känna att de kan vända sig till skolpersonalen med uppgifter om kränkningar.

Granskningen visar att skolan bedriver ett arbete för att skapa trygghet på skolan. Elever, personal och skolledningen berättar dock att det på kort tid under höstterminen 2023 har inträffat flera incidenter på skolan som bidrar till en otrygghet för eleverna. Skolans arbete med trygghet bygger delvis på kartläggningar av elevernas trygghet, men det finns behov av en kartläggning av nuläget inkluderat en djupare analys av situationen på skolan för att skapa en ökad trygghet och en bättre arbetsmiljö för eleverna på skolan. Vidare visar granskningen att det råder en form av tystnadskultur som begränsar eleverna från att berätta för personalen om kränkningar som sker.

Av 5 kap 3 § skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. För detta har rektorn ett särskilt ansvar.[6] Även huvudmannen har ett ansvar för tryggheten på skolan genom att huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever

[6] Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar.

utsätts för kränkande behandling.[7] Trygghet i skolan är en förutsättning för att eleverna ska inhämta och utveckla nödvändiga kunskaper och värden.[8]

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att organisera ett arbete med att komplettera de kartläggningar och analyser som skolan redan gör, med mer frekventa undersökningar av läget på skolan i syfte att skapa en trygg skolmiljö. Kartläggningar kan med fördel genomföras på olika sätt, så som enkäter, dialogmöten med elever och trygghetsvandringar tillsammans med elever på skolan. Det är viktigt att eleverna involveras i det kartläggande arbetet och att det omfattar alla elevgrupper som finns på skolenheten. Det är viktigt att skolan får ett brett och rikt material av hur eleverna upplever sin trygghet för att kunna göra adekvata analyser. Rektorn behöver därefter utifrån analyserna vidta ändamålsenliga åtgärder kopplat till elevernas upplevelse av tryggheten på skolan, som också följs upp. Vidare behöver rektorn och huvudmannen arbeta för att alla elever ska känna att de kan vända sig till skolpersonalen med uppgifter om kränkningar.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen
Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i hög utsträckning.*

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn analyserar och följer upp lärarnas arbete med bedömning och betygsättning samt är uppmärksam och agerar vid eventuella skillnader i dessa. Vidare ger rektorn lärarna goda förutsättningar att använda olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och för att sätta rättvisande omdömen och betyg.

Rektorn analyserar och för diskussioner med lärarna gällande omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar lärarnas arbete med att göra bedömningar och sätta betyg. Rektorn tar löpande del av skriftlig dokumentation gällande bedömningar och betyg för alla elever på skolan och det finns samlat i ett gemensamt dokument som lärarna ansvarar för att fylla i. Rektorn analyserar samtliga elevers kunskapsresultat i alla ämnen och jämför med resultaten på nationella prov i

[7] 6 kap. 6-7 §§ skollagen.

[8] Prop. 2009/10:165, Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, s 319.

de ämnen där det finns nationella prov. Vidare anordnar rektorn betygskonferenser två gånger per termin och går då tillsammans med personalen igenom hur eleverna ligger till kunskapsmässigt genom att granska lärarnas skriftliga omdömen, dokumenterade anpassningar och betyg. Rektorn involverar lärarna i sina analyser genom att fråga upp om de betyg och omdömen de sätter, exempelvis om resultat från nationella prov och betyg skiljer sig åt. Enligt rektorn kan det ibland vara svårt att se skillnader mellan könen eftersom det i vissa årskurser kan vara övervägande pojkar eller flickor, att klasserna kan vara mycket små eller att det är väldigt stora individuella skillnader mellan eleverna. Rektorn gör ändå alltid en genomgripande analys gällande avvikelser i kunskapsresultaten. Vid stora avvikelser, som att resultaten i svenska var ovanligt låga föregående läsår, söker rektorn förklaringar till dessa.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att göra likvärdiga bedömningar och sätta rättvisande omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg. Rektorn anordnar, som beskrivits ovan, konferenser två gånger per termin för betygssättande lärare. Under rektorns ledarskap utgör lärarna stöd för varandra för att göra bedömningar, skriva omdömen och sätta betyg. Behöriga och obehöriga lärare arbetar nära varandra och stöttar varandra genom samverkan inom och över stadiegränserna, inom och mellan ämnen samt med lärare i de årskurser som inte har betyg men där lärarna ändå ska bedöma elevernas kunskapsutveckling. Lärarna använder nationella prov, avidentifierade prov samt Skolverkets bedömningsstöd som verktyg för att säkerställa likvärdighet i bedömning och betygsättning. Rektorn utvärderar även lärarnas behov av kompetensutveckling inom området bedömning, omdömen och betygsättning på medarbetarsamtalen. Rektorn följer själv årligen upp ett urval av elever som gått vidare till gymnasieskolan i syfte att se om betygen från Strandskolan är rättvisande i förhållande till elevernas kunskapsnivå senare på gymnasiet. Rektorn har påbörjat ett arbete kring sambedömning tillsammans med den kommunala skolan, men har ännu inte kommit så långt i det arbetet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd
2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen
Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer *i flera delar* skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att huvudmannen ger ett behovsanpassat stöd till rektorn och har i de flesta fallen tydliggjort roller och ansvarsfördelning inom organisationen samt agerar självständigt när huvudmannen bedömer det som nödvändigt. Vidare bedriver huvudmannen ett kontinuerligt arbete med att säkerställa att viktiga förutsättningar för utbildningen är tillgodosedda såsom tillgång till lokaler, personal och utrustning. Huvudmannen behöver dock inom hela verksamheten tydliggöra vilka rutiner som gäller vid anmälan till huvudmannen gällande fall av kränkande behandling.

Huvudmannen gör självständiga bedömningar om verksamheten

Granskningen visar att huvudmannen förhåller sig självständig till skolans uppföljningar, analyser och bedömningar och att styrelsen i vissa fall fram eget underlag då de bedömer det som nödvändigt. Bland annat har huvudmannen gått in och justerat lönenivåer inom skolverksamheten när det bedömts som motiverat utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv. Huvudmannen leds av en styrelse med en styrelseordförande och tre ledamöter. Därutöver finns en kassör som inte sitter i styrelsen utan som huvudmannen köper tjänster av. Ingen av ledamöterna arbetar på skolan, men det gör ordföranden. Ordföranden tjänstgör som ”allt-i-allo” och sköter administration, kör minibuss och är resursperson på vissa lektioner. Rektorn har inget uppdrag inom styrelsen.

Rektorn får ett behovsanpassat stöd av huvudmannen

Granskningen visar att huvudmannen är ett stöd för rektorn vid beslutsfattande och säkerställer att rektorn får nödvändig kompetensutveckling. Huvudmannen har daglig kontakt med rektorn. Rektorn närvarar på huvudmannens styrelsemöten som äger rum elva gånger per år och där diskuterar huvudmannen tillsammans med rektorn verksamhetsnära frågor såsom personalförsörjning, måluppfyllelse, inköp av utrustning, lokalernas utformning och ekonomi. Rektorn får stöd av huvudmannen när det behövs, exempelvis i arbetsrättsliga frågor. Rektorn och huvudmannen diskuterar

fortlöpande vilken kompetensutveckling rektorn behöver och har sett till att den biträdande rektorn påbörjat rektorsprogrammet.

Huvudmannen arbetar långsiktigt och systematiskt för en god undervisning

Granskningen visar att huvudmannen tar ansvar för att förutsättningar finns på skolan så att lärare, rektor och övrig personal kan ge eleverna en utbildning av god kvalitet. Exempelvis tittar huvudmannen kontinuerligt på lokalernas storlek och utformning utifrån elevunderlaget och gruppsammansättningen. Huvudmannen uppger att ekonomin är god och att det finns möjlighet att bygga ut lokalerna om det behövs. Samtidigt uttrycker lärare att de vill att skolan ordnar med en egen idrottshall och att skollokalerna i övrigt är för små. När det gäller huvudmannens ansvarstagande för att säkerställa kompetensförsörjningen av lärare framkommer det att skolan aktivt arbetar för att rekrytera legitimerade och behöriga lärare, men att det är en utmaning att lyckas med detta. Huvudmannen planerar att besöka andra städer samt ta hjälp av andra kristna församlingar inom huvudmannens nätverk för att lyckas med kompetensförsörjningen. Vidare framkommer det att huvudmannen har strategier för att behålla redan anställd personal genom att till exempel erbjuda utbildning på arbetstid. Vidare tar huvudmannen ansvar för att tillgodose att eleverna och lärarna har de verktyg och den utrustning som behövs för en god undervisning. Alla klassrum har exempelvis Smartboards, det finns tillgång till utrustade salar för de praktisk-estetiska ämnen och det finns digitala och analoga lärverktyg. Lärarna uppger att i de fall de saknar material eller utrustning är det aldrig några bekymmer från huvudmannens håll att köpa in det.

Huvudmannen är en oberoende aktör vid utredning av klagomål

Granskningen visar att det finns en tydlighet gentemot vårdnadshavare och elever att de kan vända sig till huvudmannen med sina synpunkter på utbildningen. Av intervju med huvudmannen framgår att huvudmannen brukar informera om vad som gäller om någon vill göra en anmälan om klagomål mot utbildningen i samband med skolans föräldramöten samt att formulär för anmälan om klagomål finns tillgängligt via skolans hemsida tillsammans med information om hur klagomål mot utbildningen utreds. Där framgår att klagomål utreds av styrelsen för utbildningen eller person som utsetts av styrelsen att utreda klagomålet. Av intervjun med representant för huvudmannen framgår att rektorn eller den biträdande rektorn aldrig utreder ett klagomål som är riktade mot dem. Istället är det någon av styrelsens medlemmar som ansvarar för utredningen. Vidare framgår att styrelsens ledamöter inte tjänstgör på skolan som personal, utöver ordföranden i styrelsen. Av intervjun framgår vidare att i andra fall, där det inte rör sig om klagomål riktade direkt mot rektorn eller biträdande rektorn, är

det oftast rektorerna som får i uppdrag av huvudmannen att genomföra de förändringar som huvudmannen bedömt som nödvändiga att genomföra.

Ansvars- och rollfördelningen är tydlig i vissa fall

Granskningen visar att ansvars- och rollfördelningen mellan huvudmannen och skolenheten i de flesta fallen fungerar och är väl förankrad inom och utom skolans organisation. Dock är ansvars- och rollfördelningen otydlig och bristfälligt förankrad bland skolans personal och ledning när det gäller att kränkningsärenden ska rapporteras till huvudmannen. Det framgår visserligen av skolans plan mot kränkande behandling vem som har ansvar för vad när det gäller att rapportera kränkningsärenden till huvudmannen, men av intervjuer med lärarna, elevhälsan, rektorn och den biträdande rektorn framkommer att det inträffat ett antal incidenter de senaste veckorna som rör kränkningar mellan elever, varav minst en av händelserna som rörde en elev som ådrog sig fysiska skador i samband en lek som spårade ur, inte kom till huvudmannens kännedom förrän ungefär en och en halv vecka efter händelsen. Av intervju med rektorn framgår att hans uppfattning är att den aktuella händelsen inträffade under våren 2023. Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att händelsen inte har rapporterats till rektorn eller huvudmannen och inte heller dokumenterats i något särskilt dokument. Av intervju med en representant för huvudmannen framgår att huvudmannens uppfattning är att rektorerna hanterar ärendena omgående utan att de blir liggande i flera dagar samt att rektorn eller biträdande rektorn informerar huvudmannen om det inträffat en kränkning. Ibland skriver lärarna en så kallad ”elevhändelse” men det beror på kränkningens dignitet. Om kränkningen är av sådan dignitet att skolan måste utreda den, är huvudmannens uppfattning att den alltid finns nedtecknad, antingen digitalt eller analogt. Däremot anger huvudmannen i intervju att de saknar en egen intern rutin inom huvudmannaorganisationen, som anger hur de ska hantera signaler de får in rörande kränkningar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver tydliggöra ansvars- och rollfördelningen för skolans personal och ledning gällande anmälan till huvudmannen vid fall av kränkande behandling.

Granskningen visar att skolans rutiner gällande rollfördelning och ansvar vid anmälan av kränkningar till huvudmannen inte implementerats i alla delar av skolverksamheten. Det finns exempel på när fall av kränkningar inte skyndsamt

rapporterats till huvudmannen. Det innebär att det finns en risk att händelser som utgör kränkningsärenden inte utreds och inte kommer till huvudmannens kännedom i tid.

I skollagen finns inga motsvarande krav på skriftlig dokumentation för kränkningsanmälningar som det finns för klagomålsärenden. Däremot finns en skyldighet att utreda alla misstänka kränkningsfall och anmäla dem till rektorn. Rektorn måste i sin tur anmäla händelsen vidare till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna. Om utredningen visar att kränkande behandling förekommit ska huvudmannen vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Genom att göra det kan huvudmannen verka för likvärdighet och höja kvaliteten i utredningar av kränkningar både på skolnivå och på huvudmannanivå. Utredningsskyldigheten inträder så snart någon i verksamheten får veta att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det krävs inga bevis om att en kränkning ska ha ägt rum. Utredningsskyldigheten gäller oavsett om det fanns en avsikt att kränka eller inte. Vidare gäller skyldigheten även om vårdnadshavare, barn eller elever inte vill att händelsen ska utredas.[9]

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen inleder ett arbete med att tydliggöra vem som gör vad och när vid fall av kränkande behandling på skolan. Arbetet kan utgå från att göra skolans skriftliga rutin, som finns nedtecknad i skolans plan mot kränkande behandling, känd bland skolans alla funktioner inklusive ledningen. Huvudmannen behöver också inrätta egna rutiner för hur huvudmannen ska agera internt vid signaler om kränkningar.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär.

Föredragande i ärendet har varit utredare Josefin Eriksson Hedström. I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Marcus Rönnegard deltagit.

[9] 6 kap 10 § skollagen och prop. 2005/06:38 s. 144.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Fyra gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med huvudmannen.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26-27 september och genomförde digitala intervjuer den 29 september respektive den 2-3 oktober 2023. Besöket och intervjuerna genomfördes av Josefin Eriksson Hedström och Marcus Rönnegard.

Strandskolan ligger i Vilhelmina kommun och bedriver verksamhet för grundskolans årskurser 1–9 samt förskoleklass och fritidshem. Denna granskning omfattar årskurserna 1–9. Enligt inkomna uppgifter från huvudmannen går 72 elever i årskurserna 1–9 på Strandskolan. Eleverna i förskoleklass och årskurs 1, årskurserna 2 och 3, årskurserna 4–6 respektive årskurserna 7–9 samundervisas i olika utsträckning.

Skolledningen är organiserad med en rektor som arbetar 70 procent, varav delar av tjänsten utförs på distans, och en biträdande rektor som arbetar 100 procent på plats på skolan. Enligt Skolverkets officiella statistik tjänstgör 14 lärare på Strandskolan, varav fyra av dem innehar lärarlegitimation och är behörig i minst ett undervisningsämne. Lärarna är indelade i tre arbetslag bestående av ett arbetslag för fritidshem, förskoleklass och årskurserna 1–3, ett för årskurserna 4–6 samt ett för årskurserna 7–9. Skolsköterska, kurator och specialpedagog utgör elevhälsan på skolan. Det finns även tillgång till psykolog och skolläkare vid behov. Kuratorn arbetar 20 procent och är resterande 80 procent tjänstgörande som biträdande rektor på skolan. Skolsköterskan tjänstgör cirka 20 procent och specialpedagogen cirka 10 procent på skolan.

Det saknas officiell statistik från Skolverket gällande kunskapsresultat för skolenheten för läsåren 2022/23 och 2021/22. Däremot finns officiell statistik från Skolverket för läsåret 2020/21 avseende genomsnittligt meritvärde för elever i årskurs 9 på skolenheten. Det genomsnittliga meritvärdet var 245,0, vilket kan jämföras med 232,1 för samtliga elever i årskurs 9 i riket. Vidare visar Skolverkets statistik för läsåret 2020/21 att andelen elever i årskurs 9 på Strandskolan, som uppfyllt betygskriterierna i alla ämnen var 100 procent, vilket kan jämföras med 76,1 procent för samtliga elever i riket.

Huvudmannen Vilhelmina Fria Församling (org. nr. 896100-5140) har gällande tillstånd för sin pågående skolverksamhet med konfessionell inriktning.